

ΠΡΟΤΑΣΗ από τον
ΑΘΩ
ΔΗΜΟΥΛΑ

Ξεχάσαμε το δάσος

Για την Έλενορ Κάτον, που αποδεικνύεται η φωνή της εποχής μας.

BIBΛΙΟ

ΟΙ ΜΑΓΙΣΣΕΣ ΠΡΟΦΗΤΕΥΟΥΝ στον *Μάκμπεθ* ότι δεν θα χάσει τον θρόνο του παρά μόνο όταν του επιτεθεί το δάσος του Μπέρναμ. *Bitnam Wood*, κατά λέξη. Όπως λέγεται δηλαδή το καινούριο μυθιστόρημα της Νεοζηλανδής Έλενορ Κάτον, που αποδόθηκε στα ελληνικά ως *Οι κηπουροί του Μπέρναμ Γουντ* (εκδ. Πατάκη). Το βιβλίο φέρει λίγη σαιζπηρική αύρα, εμπνέεται από τη λογική των κοινωνικών μυθιστορημάτων του Ντίκενς, αλλά αφορά τις σύγχρονες ανησυχίες και παραδίδεται με ένα μεταμοντέρνο περιτύλιγμα. Η Κάτον (γεν. 1985) έγινε πριν από δώδεκα χρόνια η νεότερη νικήτρια του Μπούκερ χάρη στα *Φώτα* (εκδ. Polaris) και έκτοτε πάλευε με την επόμενη ιδέα της. Δυσκολεύτηκε, και αυτό μπορούμε μόνο να το θαυμάσουμε. Και τελικά απλώς κοίταξε γύρω της: νάρκισσοι τυχοδιώκτες κάθε είδους αλωνίζουν σαν μικροί Μάκμπεθ, το προφίλ του κόσμου αλλοιώνεται μέσα από τα φίλτρα και τις ψευδαισθήσεις των κοινωνικών δικτύων, τα προσωπικά δεδομένα αντιμετωπίζονται διαστροφικά σαν κάποιου είδους νέος χρυσός, το περιβάλλον καταστρέφεται σε μια άνευ προηγουμένου κρίση. Η με άλλα λόγια: Μια κολεκτίβα κηπουρών που κινείται ανάμεσα στην παρανομία και την ιδεολογία επιχειρεί να εκμεταλλευτεί μια παρατημένη έκταση σε μια επαρχία της Νέας Ζηλανδίας, την οποία για τους δικούς του λόγους εποφθαλμιά και ο Αμερικανός μεγιστάνας μιας βιομηχανίας ντρόουν. Αυτοί οι δύο κόσμοι συναντιούνται, συγκρούονται, συνεργάζονται. Η Κάτον παίρνει τον χρόνο της στην ανάλυση των χαρακτήρων της, είναι οριακά παλιομοδίτικος ο τρόπος της, δίνει χώρο στις συζητήσεις των πρώων (εξαιρετικοί οι διάλογοί της, πολύ διασκεδαστικοί – όπως είτε στο *The Cut*, εφάρμοσε τον κανόνα του Μάικ Νίκολς: κάθε σκηνή πρέπει να είναι είτε διαπραγμάτευση είτε αποπλάνηση είτε καβγάς), τις ιδέες τους, τις ανησυχίες τους, μελετά τα κινητρά τους, αλλά παράλληλα χτίζει μεθοδικά, σχεδόν ύπουλα, μια συνθήκη αγωνίας. Πριν το καταλάβεις, έχεις βρεθεί να γυρίζεις τις σελίδες με αγωνία. Θα μπορούσαμε να αντιμετωπίσουμε το μυθιστόρημα ως ένα οικολογικό θρίλερ (δεν ήταν αυτός ο στόχος της, πάντως, όπως η ίδια έχει δηλώσει) ή ως μια «περιπέτεια ιδεών» ή απλώς ως μια σάτιρα της εποχής μας. Είχα καιρό να διαβάσω ένα μυθιστόρημα που βρίσκεται τόσο κοντά σε ό,τι πραγματικά συζητάει σήμερα ένας άνθρωπος που δεν έχει χάσει ακόμη εντελώς την ψυχραιμία του. Στο μεταξύ, το δάσος του Μπέρναμ έρχεται κατά πάνω μας. ■

👉 Το μυθιστόρημα *Οι κηπουροί του Μπέρναμ Γουντ* κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη σε μετάφραση Κατερίνας Σχινά. Έπάνω: Η Έλενορ Κάτον την εποχή που κέρδισε το Μπούκερ, 28 ετών.

